

Valentin M. Goncharov (*Lugansk National Agrarian University, Ukraine*)
Mykola V. Zos-Kior (*Lugansk National Agrarian University, Ukraine*)
Zhibek B. Rakhmetulina (*East Kazakhstan State University of Sarsen
Amanzholov, Ust-Kamenogorsk, Republic of Kazakhstan*)

THE INVESTMENT COMPONENT OF UKRAINIAN AGRARIAN ENTERPRISES' DEVELOPMENT IN THE PROCESS OF LAND REFORM

The article reviews the major components, in particular the investment ones, of Ukraine's development in terms of globalization. It reveals that destructive moments in the structure of investment into Ukrainian economy, as well as from it, are connected with the sectoral and regional aspects. The unreasonable overestimation of external and underestimation of internal sources of financing for investment projects are demonstrated and their orientation on the real sector of economy is suggested as the conclusion, including the development of land market.

Keywords: investment; development; globalization; agrarian sector of economy; land reform; land market.

Валентин М. Гончаров (*Луганський національний
аграрний університет, Україна*)

Микола В. Зось-Кіор (*Луганський національний
аграрний університет, Україна*)

Жібек Б. Рахметулiна (*Східно-Казахстанський державний університет
імені С. Аманжолова, м. Усть-Кам'яногорськ, Республіка Казахстан*)

ИНВЕСТИЦИЙНА СКЛАДОВА РОЗВИТКУ УКРАЇНСЬКИХ АГРОПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ЗЕМЕЛЬНОЇ РЕФОРМИ

У статті розглянуто основні складові розвитку українських агропідприємств в умовах глобалізації, зокрема, інвестиційну. Виявлено, що присутні деструктивні моменти в структурі інвестицій як в економіку України, так і з неї, пов'язані з галузевим і регіональним характером. Як висновок висловлено думку про безпідставне переоцінювання зовнішніх і недооцінювання внутрішніх джерел фінансування інвестиційних проєктів та їх орієнтації на реальний сектор економіки, у т.ч. розвиток земельного ринку.

Ключові слова: інвестиції, розвиток, глобалізація, аграрний сектор економіки, земельна реформа, ринок землі.

Табл. 3. Рис. 1. Літ. 20.

Валентин Н. Гончаров (*Луганский национальный
аграрный университет, Украина*)

Николай В. Зось-Киор (*Луганский национальный
аграрный университет, Украина*)

Жибек Б. Рахметулiна (*Восточно-Казахстанский государственный университет
имени С. Аманжолова, г. Усть-Каменогорск, Республика Казахстан*)

ИНВЕСТИЦИОННАЯ СОСТАВЛЯЮЩАЯ РАЗВИТИЯ УКРАИНСКИХ АГРОПРЕДПРИЯТИЙ В УСЛОВИЯХ ЗЕМЕЛЬНОЙ РЕФОРМЫ

В статье рассмотрены основные составляющие развития украинских агропредприятий в условиях глобализации, в частности, инвестиционная. Выведено присутствие деструктивных моментов в структуре инвестиций как в экономику Украины, так и из нее, связанных с отраслевым и региональным характером. В качестве

вывода высказана мысль относительно бесосновательной переоценки внешних и недооценки внутренних источников финансирования инвестиционных проектов и их ориентации на реальный сектор экономики, в т.ч. развитие земельного рынка.

Ключевые слова: инвестиции, развитие, глобализация, аграрный сектор экономики, земельная реформа, рынок земли.

Introduction. Investment component, along with innovative, demographic, economic, environmental, geopolitical, socio-cultural, is very important for development of Ukraine in the process of globalization. In addition to the policy of the NBU, national ratings, programs and ambitions are strongly correlated with the aforementioned components and are one of the main indicators of external and internal investors' confidence in the country. It should be considered that the effect of investments on the economy can have both positive and negative, and they last not for one or two years, but in the long term. Considering this, the research topic appears to be relevant and of high demand in practice.

Analysis of the research and publications. Problems of the investment component of the development of enterprises were considered by many domestic and foreign scientists, such as A.V. Chaianov (1922), B.V. Gubskii (2001), V. Bezrukov (2001), I.A. Blank (2001), A.I. Amosha (2002), M.G. Chumachenko (2003), M.I. Kisil (2003), V.V. Dorechi (2007) and others. At the same time, these problems are not fully considered directly by Ukrainian agricultural enterprises under the conditions of land reform. These problems are reflected in the works of I.I. Lukinov (2000), P.T. Sabluk (2006), M.F. Kropivko (2007), V.G. Tkachenko (2010), V.I. Bogachev (2010) and others.

The object of this research is the process of investing in the development of Ukrainian agricultural enterprises.

The aim of the research is generalizing the results of analysis of the impact of incoming and outgoing investment flows on the development of Ukraine under globalization.

The methods of research are the systemic and comparative analysis of scientific literature and statistical information.

According to the data given by the NBU, in 2004–2008 the amount of external debt of Ukrainian companies, banks and state institutions increased by 79.4 bln USD and the amount of foreign investments increased by 35.7 bln USD. The income of investments and loans, although being lower per head than in Eastern European countries, Belarus, Russian Federation, in 5 years before the crisis has reached the average production volume of the whole economy (98.9% of the average annual GDP in 2004–2008). Let's analyze the dynamics and structure of incoming and outgoing cash flows.

Considering the statistical data, FDI to Ukraine since 01.01.2009 made up the total of 35723.4 bln. The average for 2001–2008 biennium was 4 bln USD per year (1991–2000 – 0.43 bln USD), which amounted to 82 USD per person as of 01.01.2001, and to 777 USD per person as of 01.01.2009, or 9.5 times more. In methodological terms this figure is not valid enough and in assessing the investment component it's necessary, in our opinion, to consider the ratio of foreign and domestic investments, investments and GDP, the share of investments in the real sector of economy.

The biggest investors are traditionally offshore Cyprus (21.5%), Germany (17.9%), the Netherlands (8.9%), Austria (6.8%), England (6.4%), Russian Federation (5.2%) and USA (4.1%).

The investments in Ukraine intensified due to the volatile political situation and partial funds transfer of a number of industrial and financial groups to the governing companies of their divisional structures abroad in 2007, with 94.0% by offshore (Cyprus, British Virgin Islands). The absolute increase was 5953.3 bln USD, or 392 times the average for 1991–2006.

It should be noted that the 5 leaders of investment attractiveness among the regions of Ukraine are Kyiv city, Dnipropetrovsk, Kharkiv, Donetsk and Kyiv regions, which altogether got 57.1% of all foreign investments in Ukraine.

Donetsk, Dnipropetrovsk, Odesa and Zaporizhzhya regions, and also Kyiv city are the top 5 investor regions, as 92.1% of all the investments belong to them (whereby 86.2% belong to the Donetsk region, which alone receives 3835.5 mln USD less than it invests abroad).

Deepening the analysis by studying the structure of investments by kinds of economic activity shows that the funds come to Ukraine mainly to industry (22.6%) and financial activities (20.0%), and from Ukraine – to real estate leasing, engineering and entrepreneur services (86.0%). 99.8% of these services are provided at Cyprus.

The structure of direct investments from the regions of Ukraine to other countries, by the types of economic activities, is of special interest. It should be noted that a number of regions, primarily Donetsk, Kyiv, Kirovograd, invest funds exclusively in intermediary services, while the Crimea, Vinnitsa, Zaporizhzhya, Lugansk, Lviv, Mykolayiv, Poltava and Sumy region invest mostly in industry and Dnipropetrovsk, Odesa, Kharkiv – in financial activities, Kherson region and Kyiv – in trade.

The analysis of direct investments from the regions of Ukraine in the context of the world countries shows close cooperation of majority of regions with traditional partners from the Commonwealth of Independent States (Russia, Uzbekistan, Kazakhstan), Europe and Asia (China, Republic of Korea). But at the same time, it is in Donetsk and Poltava regions and Kyiv city where cooperation with Cyprus prevails, and investors from Kyiv are interested in cooperation with such offshore as British Virgin Islands.

Let's deepen the analysis to the agricultural sphere of Ukrainian economy. In particular, the leading enterprises of meat processing industry (Table 1) of Ukraine number 1 and number 2 are registered in Cyprus, although de facto belonging to Ukrainian entrepreneurs.

Of the 15 leaders of the dairy industry of Ukraine (Table 2) 8 most unprofitable ones have foreign owners, one of which is registered in Cyprus. 5 leaders of oil and fat processing industry (Table 3) of 17 registered also belong to non-Ukrainians.

Let's finish the analysis by studying the business structure of Ukrainian financial-industrial groups (PFG), which include most of the above-listed companies and have the primary value in the investment field. Thus, "Interpipe" PFG group has partners in Cyprus, the UK, Russian Federation, Switzerland, which, actually, manage their assets.

PFG "System Capital Management" (SCM) through Cyprian SKM Ltd manages Cyprian corporations on management of SCM major division companies, including the established in Holland Metinvest B.V.

Table 1. Characteristics of Ukrainian meat processing industry leaders (by net income) in 2008

	Entrprises	Legal address of the owner	Net income, ths USD	Net profit, ths USD	Assets, ths USD	Sales profitability, %	Assets profitability, %
1	Mironovsky Hliboproduct, JSC.	Cyprus	795338,1	5144,1	1351595,0	0,65	0,38
2	Agromars complex, JSC	Cyprus	229099,7	46051,8	549840,5	20,10	8,38
3	"Dniprovsky" broiler plant, JSC	Ukraine	94236,2	12821,2	79708,2	13,61	16,09
4	"Yatran" meat processing plant, JSC	Ukraine	90801,0	765,9	27160,9	0,84	2,82
5	Lugansk meat processing plant, JSC	Ukraine	78135,4	3453,1	25303,8	4,42	13,65
6	Mielitopol meat processing plant, JSC	Ukraine	51383,1	226,1	30611,3	0,44	0,74
7	Volodymyr-Volyn broiler plant, JSC	Ukraine	34092,1	6423,0	52270,5	18,84	12,29
8	"Zolotonosham'vaso", JSC	Ukraine	30007,6	5,7	31605,6	0,02	0,02
9	Kyiv meat processing plant, JSC	Ukraine	19506,4	-3541,2	12232,3	-18,15	-28,95

Table 2. Characteristics of Ukrainian milk processing industry leaders (by net income) in 2008

	Entrprises	Legal address of the owner	Net income, ths USD	Net profit, ths USD	Assets, ths USD	Sales profitability, %	Assets profitability, %
1	Winnu Bill Dann Ukraine, JSC	Russia	157274,3	-11447,3	74223,7	-7,28	-15,42
2	«Western Dairy Group», Ltd.	Ukraine	144893,7	-2958,1	102811,2	-2,04	-2,88
3	Lactalis-Ukraine, DP	France	141685,9	-8257,7	29732,5	-5,83	-27,77
4	Milkiland-Ukraine, DP	Netherlands	125042,3	-15773,3	516614,3	-12,61	-3,05
5	Unimilk, Ltd.	Russia	123940,2	-7942,4	29475,2	-6,41	-26,95
6	Hadvachyry, JSC	Ukraine	118825,9	-13124,1	83247,8	-11,04	-15,76
7	Pyryatyn Cheese producing plant, JSC	Ukraine	106879,0	6537,1	29194,8	6,12	22,40
8	Lactalis-Nikolaev, JSC	France	91047,6	-4568,8	55989,5	-5,02	-8,16
9	Molochnyk, JSC	Ukraine	79550,4	-2157,3	28598,7	-2,71	-7,54
10	Shostkynsky milk plant, JSC	Great Britain + France	78890,7	-5808,8	44976,5	-7,36	-12,92
11	«Galychyna», JSC	Ukraine	78060,6	2335,8	62721,2	2,99	3,72
12	Zhytomyr Dairy Factory, JSC	Ukraine	75157,0	4924,4	41010,4	6,55	12,01
13	Galahton, JSC	Russia	68641,8	-53,4	25891,6	0,08	-0,21
14	"Prydniprovskiy", Combined plant, JSC	Ukraine	61101,5	1244,5	14115,9	2,04	8,82
15	Kanevsky Butter and Cheese producing plant, JSC	Cyprus	58623,6	-7,4	30864,8	-12,61	-23,95

Table 3. Characteristics of Ukrainian oil and fat processing industry leaders (by net income) in 2008

	Enterprises	Legal address of the owner	Net income, ths USD	Net profit, ths USD	Assets, ths USD	Sales profitability, %	Assets profitability, %
1	Grain trading company, Ltd.	Ukraine	379922,9	-48801,1	202420,5	-12,84	-24,11
2	Zaporozhye oil and fat processing works, JSC	Ukraine	217523,5	-42577,1	144672,1	-19,57	-29,43
3	Delta Vilnar CIS, Ltd.	Singapore	136919,4	-39642,9	139574,9	-28,95	-28,40
4	Polohovskyy MEP, JSC.	Switzerland	111069,3	2877,1	49086,0	2,59	5,86
5	«Zolota kraplyna», JSC	Ukraine	75149,8	20,9	33001,4	0,03	0,06
6	Oliyar, PE	Ukraine	71283,2	-3184,2	26375,3	-4,47	-12,07
7	Illichivsk MEP, JSC	Gibraltar	53555,8	-1743,0	340036,1	-3,25	-0,51
8	Dnipropetrovsk MEP, JSC	Ukraine	40789,6	4196,0	31958,5	10,29	13,13
9	Poltava MEP, JSC	Luxemburg	34841,9	-4159,1	47604,4	-11,94	-8,74
10	Slavoliya, JSC	Netherlands	33588,6	1015,3	31609,0	3,02	3,21
11	Troitsk oil pressing plant, JSC	Ukraine	31105,3	-6596,1	19531,8	-21,21	-33,77
12	Melitopol MEP, JSC	Ukraine	29432,3	84,5	25274,5	0,29	0,33
13	Prykolotniansk MEP, JSC	Ukraine	25825,3	-2866,8	21909,0	-11,10	-13,09
14	«Slov'yanskoliya», JSC	Ukraine	21787,9	-7102,8	48468,6	-32,60	-14,65
15	Volchanskiv MEP, JSC	Ukraine	14693,2	275,1	21647,4	1,87	1,27
16	«Kirovogradoliya», JSC	Ukraine	12763,1	-4850,4	63016,2	-38,00	-7,70
17	Vinnitsa oil and fat processing plant, JSC	Ukraine	10568,8	-3143,4	38056,7	-29,74	-8,26

PFG "Privat" has a very extensive organization structure. Therefore, here we presented only its division "Agriculture and food production" (Figure 1), Ukrainian enterprises of which are 100% governed by offshore companies from Belize, the Bahamas and British Virgin Islands (BVI) and Cyprus.

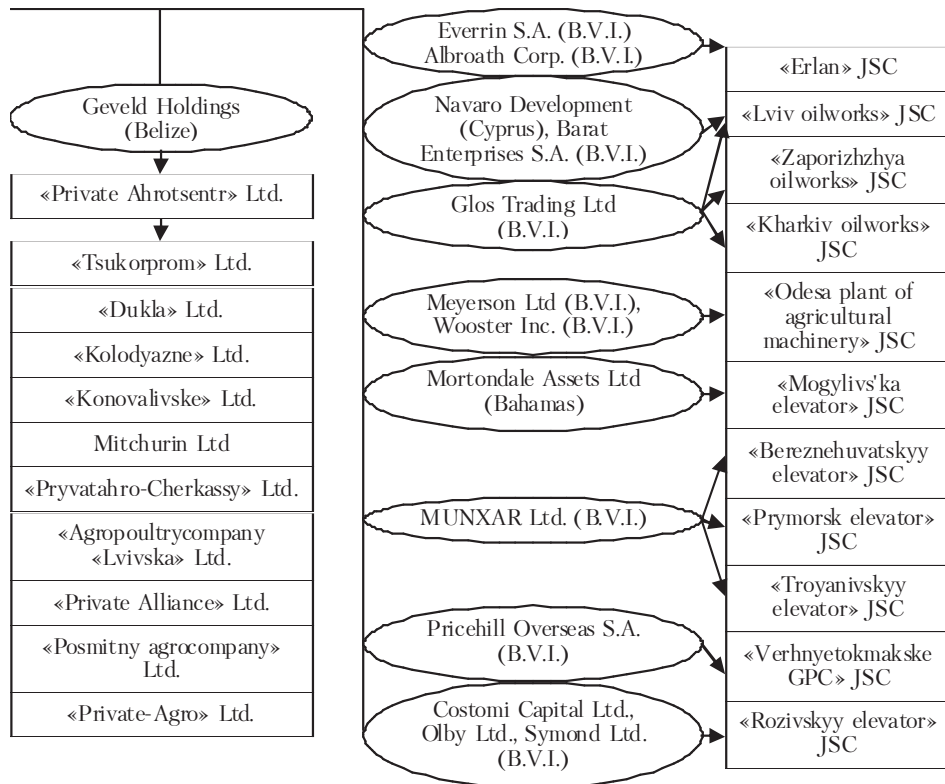

Figure 1. Structure of the "Agriculture and food industries" Division of the "Private" group

PFG "Energy Standard" also has in its structure governing companies from Switzerland, Cyprus and the Virgin Islands.

The government of the "Finance and credit" PFG includes companies from Cyprus, England, Sweden and Luxembourg.

The government of the "DCH" PFG also includes Austrian and Cypriot companies.

The research suggests the following **conclusions**:

1. The structure of investments in Ukrainian economy is extremely irregular by regions, years and sectors, indicating the absence of long-term investment programs, which would differentiate state preferences depending on the prospects of regional development.

2. The outflow of capital resources under the guise of investments abroad during their acute shortage at the domestic market is the evidence of illegal sources of funds which are being invested, and also absence of serious guarantees for domestic investors. There is a need for both systematization and simplification of tax legislation

and tightening the measures on money laundering (only in 2004–2008 there were more than 45.5 bln USD, mainly by fictitious import), and at the end of the limitation period there is a necessity for amnesty of capital and tax amnesty.

3. Control over revenues of migrant workers. Their official income in 2004–2008 was 30–70 USD per year for a man, which is 100–500 times less than the actual level.

4. The need to increase confidence in Ukrainian financial system and government securities. According to the National Bank of Ukraine in December 2009 the amount of deposits of natural persons in Ukraine's banking system amounted to 40.8 bln USD, while more than 48 bln USD of savings (or 60% of the money supply and 4% of all existing dollars in circulation worldwide) were in the hands of the Ukrainians. This provokes serious volume of transactions of available currency sale – 2,5–3,5 bln USD a month. At the same time, the amount of local currency cash in circulation outside banks is equivalent to 18.4 bln USD.

5. The scale of such stock accumulations (12–14% of income) shows the main reason for the depth of the financial crisis in Ukraine, which is not excessive consumption, but the problematic structure of savings – available currency in the economy can be used only in its shadow side. That's why a weighty share of savings does not turn into investments and create new production capacities. The positive side of this for Ukraine in terms of economic growth is the possibility of not losing funds from stock shocks during the crisis. On condition of competent reforms in the financial sector for the next 5 years, only natural persons are able to invest in its economy 2 times more money than the amount of foreign investments for all 19 years of independence. The only things required are serious programs, profitability adequate to risks and state guarantees.

References:

Амоша А.І., Качура С.М. Механізми переходу економіки України на інноваційну модель розвитку. – Донецьк: ІЕП НАН України, 2002. – 108 с.

Безруков В., Останкович Г. Оценка инновационной деятельности промышленных предприятий // *Економист.* – 2001. – №5. – С. 37–41.

Білорус О.Г. Економічна система глобалізму. – К.: КНЕУ, 2003. – 360 с.

Бланк І.А. Інвестиційний менеджмент. – К.: Ельга-Н, Ника-Центр 2001. – 448 с.

Губський Б.В. Економічна безпека України: Методологія виміру стан і стратегія забезпечення. – К.: Укравхбудінформ, 2001. – 121 с.

Доречи В.В. Інвестиційна політика регіонального АПК // *Фінансові проблеми формування і розвитку аграрного ринку: Матеріали Дев'ятих річних зборів Всеукраїнського конгресу вчених економістів-аграрників (26–27 квітня 2007 р.).* – К.: УААН ННЦ ІАЕ, 2007. – С. 285–290.

Инвестиционные и инновационные процессы в АПК Украины в условиях аграрной реформы / Под ред. В.Г. Ткаченко, В.И. Богачев. – Луганск: Книжковий світ, 2010. – 272 с.

Инвестиційна політика в Україні: досвід, проблеми, перспективи: Монографія / Відп. ред. М.Г. Чумаченко. – Донецьк: Юго-Восток ЛТД, 2003. – 297 с.

Кисіль М.І. Інвестиційна та інноваційна складові доктрини аграрної політики України // *Економіка АПК.* – 2003. – №7. – С. 10–17.

Кропивко М.Ф., Орлова Т.С. Організаційні форми впровадження інновацій в агропромислове виробництво з використанням потенціалу аграрної науки // *Економіка АПК.* – 2007. – №7. – С. 11–18.

Лукинов И.И. Инвестиционная политика в стабильном экономическом развитии // *Донбасс инвест.* – 2000. – №3. – С. 8–13.

Медведев В. Глобализация экономики: тенденции и противоречия // *Мировая экономика и международные отношения.* – 2004. – №2. – С. 2–10.

Міжнародні порівняння // www.ukrstat.gov.ua.

Пасхвер А., Бироваи М. Великая депрессия // Корреспондент.— 20.09.2008.— №36(325). — С. 39–42.

Саблук П.Т. Розвиток земельних відносин в Україні. — К.: ННЦ Інститут аграрної економіки, 2006. — 396 с.

Структура бізнесу українських ПФГ // Коментарии.— 25.12.2009—8.01.2010.

Тойнби А.Дж. Цивілізація перед судом історії / Пер. с англ. — М., 1995. — 356 с.

Чаянов А.В. Основные идеи и методы общественной агрономии. — Изд. 2-е. — М.: Новая деревня, 1922. — 138 с.

Економічна безпека України в умовах ринкових трансформаційних процесів / Под ред. В.Г. Ткаченко, В.И. Богачев. — Ровеньки, 2007. — 330 с.

Стаття надійшла до редакції 11.01.2013.

КНИЖКОВИЙ СВІТ

СУЧАСНА ЕКОНОМІЧНА ТА ЮРИДИЧНА ОСВІТА
ПРЕСТИЖНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ УПРАВЛІННЯ

Україна, 01011, м. Київ, вул. Панаса Мирного, 26

E-mail: book@nam.kiev.ua

тел./факс 288-94-98, 280-80-56

Фінансово-економічний розвиток України в умовах глобалізації: Колективна наукова монографія / За ред. Я.В. Белінської. — К.: Національна академія управління, 2008. — 212 с. Ціна без доставки — 25 грн.

Монографія присвячена фінансово-економічним проблемам розвитку економіки України в умовах глобалізації. Викладені теоретико-методологічні питання розробки стратегії входження України у світове господарство та формування фінансово-економічного механізму цього процесу. В основу викладу матеріалу монографії покладені багаторічні дослідження науковців в галузі економічної теорії, фінансів та банківської справи, які були апробовані на сторінках авторитетного журналу "Актуальні проблеми економіки" в 2004–2007 роках. В монографії обґрунтовано шляхи забезпечення структурно збалансованого економічного зростання економічної системи України та її ефективного міжнародного співробітництва, визначені напрями вдосконалення всіх ланок господарської системи.

Монографія присвячена фінансово-економічним проблемам розвитку економіки України в умовах глобалізації. Викладені теоретико-методологічні питання розробки стратегії входження України у світове господарство та формування фінансово-економічного механізму цього процесу. В основу викладу матеріалу монографії покладені багаторічні дослідження науковців в галузі економічної теорії, фінансів та банківської справи, які були апробовані на сторінках авторитетного журналу "Актуальні проблеми економіки" в 2004–2007 роках. В монографії обґрунтовано шляхи забезпечення структурно збалансованого економічного зростання економічної системи України та її ефективного міжнародного співробітництва, визначені напрями вдосконалення всіх ланок господарської системи.